

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/193/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212227828
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212227828.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Harbutu a členov senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom Bratislava, Justičná 9, v mene ktorej koná Mgr. Q. S., konateľ, proti žalovanej: L. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom P., C. XXX/XX, o zaplatenie 1.460,79 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 22. 03. 2013 č. k. 13C/23/2013-55, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej - zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.031,33 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu žalobcu v časti prevyšujúcej sumu 1.031,33 eura až do sumy 1.460,79 eura zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 36,02 eura a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 78,04 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 15. 01. 2007 žalovaná ako klientka a predávajúci ako poskytovateľ podpísali návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy- Úverová zmluva č. 3701073951, obsahom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej úver vo výške 5.850,-Sk (194,18 eura) na nákup farebného televízora v predajnej cene 6.499,-Sk (215,73 eura) a záväzok žalovanej tento vrátiť, a to v 20-tich mesačných splátkach po 351,-Sk (11,65 eura), splatných vždy k 20. dňu v mesiaci, pri ročnej percentuálnej miere nákladov 23,6 %. Poukázal na návrh zmluvy, podľa ktorého klient a žalobca podpisom tejto úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I. (RÚ I.) s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 8. a 9. Úverových podmienok žalobcu. Súčasne zmluvné strany uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II. (RÚ II.) s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 13. Úverových podmienok žalobcu. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi založený úverovou zmluvou posúdil ako spotrebiteľský úver podľa § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 5 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a aplikoval naň ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že účastníci konania dňa 15. 01. 2007 podpísaním Návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy-úverovej zmluvy č. 3701073951 na štandardnom, formulárovom tlačive žalobcu uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere vo výške 5.850,-Sk (194,18 eura) na kúpu spotrebného tovaru s tým, že suma

úveru bude žalobcom uhradená na účet predajcu spotrebného tovaru. Zároveň účastníci uzatvorili zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I. a revolvingového úveru II., t.j. v rámci dojednávania záväzku žalovanej súvisiaceho s čerpaním úveru na kúpu spotrebného tovaru, žalobca vopred vnútil žalovanej aj iný úkon, než iba ten, o ktorý mala žalovaná záujem. Žalovaná sa súčasne podpísala aj pod tú časť textu formulárového tlačiva žalobcu, ktorá je napísaná v dolnej časti drobným, pre bežného spotrebiteľa sotva čitateľným písmom, a ktorá sa týka úplne iných právnych vzťahov - RÚ I. a RÚ II. Dospel k záveru, že podľa § 4 ods. 1- 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nie je dodržaná písomná forma, čím je zmluva o revolvingovom úvere neplatná podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti uviedol, že spotrebiteľ nemal vôľu vstúpiť do zmluvného vzťahu so žalobcom a byť viazaný ust. hlavy 8-13 úverových zmluvných podmienok žalobcu. Uviedol, že žalobca nepreukázal, že žalovaná bola pred uzatvorením zmluvy v časti revolvingových úverov oboznámená v súlade s § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. o svojich nákladoch, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená a pod. Navyiac v predtlačí zmluvy nie je určená ani len výška úverového rámca, či už RÚ I. a RÚ II., pričom výška splátok RÚ II. je v zmluvných podmienkach určená komplikovaným, neurčitým a nezrozumiteľným spôsobom. Vychádzajúc z ust. § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 Občianskeho zákonníka mal za to, že žalovanej tak bola nesporne na základe neplatného právneho úkonu poskytnutá suma 1.432,26 eura, pričom žalobcovi vzniklo právo požadovať od žalovanej vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške poskytnutého plnenia. Z vyššie uvedených dôvodov preto žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.031,33 eura. Žalobu žalobcu v časti prevyšujúcej sumu 1.031,33 eura až do sumy 1.460,79 eura ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP, keď vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov v konaní, žalobcovi priznal náhradu trov konania, pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 36,02 eura a z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby po 73,37 eura (prevzatie veci, podanie písomného návrhu), 2 x 7,63 eura režijný paušál, t. j. vo výške 78,04 eura vrátane 20 % DPH v sume 31,60 eura.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca len v zamietajúcej časti, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia jeho žalobe v celom rozsahu a priznania mu náhrady trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP, prípadne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa nedostatočne skutkovo a právne vec posúdil, keď jeho návrh vo zvyšku ako nedôvodný zamietol. Konštatoval, že dňa 15. 01. 2007 uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu, na základe ktorej jej poskytol úver, pričom na tej istej listine uzatvorili účastníci zároveň i Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I. a Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II. Mal za to, že v danom prípade došlo k platnému uzavretiu nielen úverovej zmluvy, ale i Zmluvy o revolvingovom úvere, keďže obsahuje dátum, ako i podpis žalovanej. V tomto smere poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 03. 2008 sp. zn. 26 Cdo 2317/2006. S poukazom na ust. § 36 ods. 2 Občianskeho zákonníka uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere sa stáva platnou podpisom Úverovej zmluvy a účinnou okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty, a to po jej riadnej a včasnej aktivácii. Žalovaná tak slobodným, vážnym a zrozumiteľným prejavom vôle - aktiváciou úverovej karty vedome chcela, aby nastúpili právne účinky zmluvy o revolvingovom úvere a chcela čerpať peňažné prostriedky prostredníctvom aktivovanej úverovej karty. Navyiac žalovaná mala možnosť si preštudovať ustanovenia zmluvy a bolo len na jej zvážení, či predmetnú zmluvu uzavrie. Zdôraznil, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere spĺňa všetky zákonné náležitosti v zmysle ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom pri revolvingovom úvere nie je priamo a vopred možné určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), ako i ďalšie údaje závislé od výšky čerpania sumy, nakoľko sa úver v rámci poskytnutého úverového rámca čerpá na základe vôle žalovanej, a tým sa aj menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. V tejto súvislosti argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. 01. 2011 sp. zn. 6Co/95/2010. Uviedol, že výška splátok bola dohodnutá určitým, zrozumiteľným a jednoduchým spôsobom. Uzavrel, že úverové podmienky i celá zmluva sú dobre čitateľné voľným okom aj vo fotokópii, pričom žiadny právny predpis ani judikatúra súdov nestanovuje, v akej veľkosti písma majú byť texty týchto právnych úkonov vyhotovené.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia

pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu, doručená súdu prvého stupňa dňa 17. 12. 2012, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplata sumy 1.460,79 eura, súdneho poplatku vo výške 87,50 eura a trov právneho zastúpenia vo výške 189,60 eura z titulu poskytnutého úveru na základe zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru II., ktorú účastníci uzatvorili dňa 15. 01. 2007. Preskúmaným rozsudkom súd prvého stupňa žalobe žalobcu vyhovel v časti istiny 1.031,33 eura a vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol. Pre absenciu odvolania účastníkov konania v prisudzujúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania takto zostala len žalobcom odvolaním napadnutá zamietajúca časť a na ňu nadväzujúci výrok o náhrade trov konania.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ).

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ).

V danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorú účastníci konania uzatvorili dňa 15. 01. 2007 a z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok. Bolo preto dôvodné naň aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu, t.j. do 31. 12. 2007 (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách tak, ako to správne učinil i súd prvého stupňa. Tento v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, na základe ktorého správne zistil skutkový stav veci a túto i správne právne posúdil. Keďže odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením jeho rozhodnutia v odvolaní napadnutej časti, využívajúc postup podľa § 219 ods. 2 OSP sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa a na ne v podrobnostiach ďalej poukazuje.

Reagujúc na námietky odvolateľa uvádzané v jeho odvolaní odvolací súd osobitne podčiarkuje, že podľa § 4 ods. 1, 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, cenu tovaru alebo poskytnutej služby, identifikáciu vlastníctva, adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, meno a adresu spotrebiteľa, ročnú percentuálnu mieru nákladov, podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, výpočet nákladov, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a taktiež oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti, sankcie za porušenie zmluvy, podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek, spôsob zániku záväzku zo zmluvy, ako i práva spotrebiteľa podľa § 7. Zároveň zmluva o spotrebiteľskom úvere pre svoju platnosť musí spĺňať i základné náležitosti právneho úkonu ustanovené v § 37 ods. 1 OZ, týkajúce sa vôle (musí byť uzatvorená slobodne a vážne) a prejavu vôle (musí byť určitá a zrozumiteľná), inak je absolútne neplatná. Pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 a na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie (§ 3 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch).

Z hľadiska skutkového stavu v súdnej veci nepochybne bolo preukázané, že účastníci konania dňa 15. 01. 2007 uzatvorili úverovú zmluvu č. 3701073951, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej finančný úver vo výške 5.850,-Sk pri RPMN 23,6 % a konečnej výške úveru 7.020,-Sk, ktorý sa zaviazala žalovaná zaplatiť žalobcovi v 20-tich mesačných splátkach po 351,-Sk. Neoddeliteľnou súčasťou tejto

úverovej zmluvy boli i úverové zmluvné podmienky žalobcu a žalovaná svojím podpisom potvrdila, že je s nimi oboznámená, že sú jej zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaná. Rovnako tak vychádzajúc z obsahu predmetnej úverovej zmluvy žalovaná podľa predtlačne nachádzajúcej sa v dolnej časti zmluvy „súčasne so žalobcom uzatvára zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I., čiže zmluvu o RÚ I., a to s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 8. a 9. Úverových podmienok žalobcu, pričom žalovanej vzniká právo na poskytnutie revolvingového úveru I. prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v hlave 8.-11. Úverových podmienok žalobcu a súčasne so žalobcom uzatvára zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II., čiže zmluvu o RÚ II., a to s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 13. Úverových podmienok žalobcu, pričom žalovanej vzniká právo na poskytnutie revolvingového úveru II. prostredníctvom kreditnej karty za podmienok stanovených v hlave 13. Úverových podmienok žalobcu“. Žalobca v tomto konaní uplatnený nárok nevyvodzuje zo samotnej úverovej zmluvy, ale práve zo zmluvy o revolvingovom úvere II., na základe ktorej vydal žalovanej úverovú kartu a poskytol jej úverový rámec. Súd prvého stupňa preto správne vo veci postupoval, pokiaľ posudzoval, či medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere, z titulu ktorej sa domáha plnenia od žalovanej v tomto konaní. I podľa názoru odvolacieho súdu pre absenciu individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v smere náležitostí požadovaných ust. § 4 ods. 2, 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch a s tým súvisiacim nedostatkom jej písomnej formy predpísanej zákonom k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere účastníkmi konania nedošlo. Jej neplatnosť vyplýva i z ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Tento záver nie je spôsobilý spochybniť skutočnosť, že podpisom úverovej zmluvy, ktorou žalobca poskytol žalovanej sumu 5.850,-Sk z titulu spotrebiteľského úveru, žalovaná zároveň podpisovala, že so žalobcom uzatvára i zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I. a II. tak, ako to bolo uvedené v dolnej časti tejto zmluvy. Bez pochyby totiž ide o tzv. formulárovú zmluvu, pre ktorú je charakteristické, že jej obsah nie je výsledkom dohody zmluvných strán, ale tento bol vopred určený žalobcom v postavení dodávateľa bez toho, aby žalovaná v postavení objednávateľky mala možnosť ju ovplyvniť. Posudzovaná zmluva svojím rozsahom, štruktúrou, ako i voľbou písma je štandardnou adhéznou zmluvou, pre ktorú je typický dlhý neprehľadný text napísaný miniatúrnym, ťažko čitateľným písmom s odkazom na úverové zmluvné podmienky tvoriace jej neoddeliteľnú súčasť v rozsahu 3 strán, obdobne napísané nečitateľným písmom bez zrejmeého zvýraznenia jednotlivých častí, vrátane zmluvných podmienok týkajúcich sa revolvingových úverov. S ohľadom k predstavenému spôsobu vyhotovenia zmluvy a jej štylizácii je preto dôvodný záver, že žalovaná v postavení priemerného spotrebiteľa ani nemohla vedieť, že spolu s úverovou zmluvou uzatvára i ďalší záväzkový vzťah so žalobcom a to zmluvu o revolvingovom úvere. V tomto smere žalobcom predkladané úvahy preto považoval za nenáležité, keď naopak je potrebné vychádzať z toho, že určitosť písomného prejavu je objektívna kategória a prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti ani medzi účastníkmi právneho vzťahu, ani u osôb nezúčastnených na ich zmluvnom vzťahu.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalovaná návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.